

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/publikacje/ksiazki/46476,Jazzowe-dzieje-Polakow-Biografia-wieloglosowa.html>
2019-05-26, 01:37

Jazzowe dzieje Polaków. Biografia wielogłosowa

Jazzowe dzieje Polaków. Biografia wielogłosowa, do druku przysposobił, przypisami, fotografiami i filmami opatrzył Andrzej Wasylewski, Warszawa 2018, 336 s. + 4 płyty DVD z filmami i koncertami jazzowymi, ISBN: 978-83-8098-348-9

Wielogłosowa opowieść o polskim jazzie największych twórców tego gatunku, m.in. Jerzego Dudusia Matuszkiewicza, Jana Ptaszyna Wróblewskiego, Michała Urbaniaka, Andrzeja Trzaskowskiego, Zbigniewa Namysłowskiego, Wojciecha Karolaka, Tomasza Stańki, Włodzimierza Nahornego... Z muzykami rozmawiał reżyser i operator filmowy Andrzej Wasylewski, który całość uzupełnił zdjęciami z żartobliwym komentarzem Wojciecha Karolaka oraz czterema krążkami DVD z filmem „Jazzowe dzieje Polski”, koncertem Jarka Śmietany i muzycznym filmem biograficznym – „Andrzejowi Trzaskowskiemu pro memoria”.

Zaduszki Jazzowe w nocy z 1 na 2 listopada 1958 r. w Krakowie przy ulicy Bogatki 3. To nie było niestety wejście smoka, raczej zajęczka, wejście małego zajęczka, Karolaka. Chociaż nie wiem, jak bym się starał, żeby z tego, co mówię, nie wyzierała nostalgia za tymi czasami, to jednak przebija się ona w sposób nie unikniony. W domu jestem za to bardzo krytykowany i słusznie, bo nie po wino się żyć przeszłością. Ale nic na to nie poradzę, każdy normalny człowiek wspomina z największym sentymentem lata, kiedy miał ich dwadzieścia czy dwadzieścia parę. Są też pewne niezmiennie upodobania, można mieć takie. Jestem jednym z tych upartych ludzi, którzy uwielbiają sytuacje z tam tej epoki, np. kocham sposób ubierania się z przełomu lat pięćdziesiątych i sześćdziesiątych. Nic te go nie przebija. Kobiety były wtedy najpiękniejsze, bo chodziły w szpilkach, w spódnicach na sztywnych halkach, były najbardziej kobiece. Do tych czasów tęsknię. Nie wiem, czy to fizjologia, ale już ni gdy potem bez tak nie pachniał jak wtedy. Nie mam żadnych skłonności do pisania wierszy, nie należy mnie podejrzewać, że bym leciał jakąś banalną literaturą. Po prostu pamiętam zapach Plant krakowskich na wiosnę w tam tych latach. I nigdy już potem nic tak nie pachniało.

(...)

Dobrze mieć przyjaciela, który spoglądając na twoje książki gdzieś pod sufitem, dostrzeże zmęczone pękate tekturowe teczki, i najlepiej gdyby w nich były jakieś notatki, maszynopisy odłożone tam przed laty, po które sięgnie ktoś słusznego wzrostu, jak Mikołaj Ł. Lipowski. – Jazzowe dzieje Polaków. Biografia wielogłosowa?!... Teczki 26 wybitnych artystów, ludzi jazzu,

dzieje gotowe... a to stąd, że często przed filmowymi zdjęciami zapisywałem lub nagrywałem rozmowy z nimi – bohaterami moich jazzowych filmów i programów telewizyjnych robionych w latach sześćdziesiątych, siedemdziesiątych i osiemdziesiątych. Zachowane na setkach stron maszynopisu rozmowy po wielu latach leżakowania skupiły moją uwagę. Przeczytane na nowo, najsmaczniejsze, nieco uduchawione, ułożone w ciąg historyczny, tylko nieliczne – później uzupełnione, już bez moich pytań i komentarzy jawią się jak monolog jednego wzorcowego polskiego człowieka jazzu. Dziś opatrzyłem je niezbędnymi przypisami i biogramami.

Przy okazji powiem, że fotografie z nocnego jam session krakowskich „Zaduszek jazzowych” '58 przedstawiłem w Państwowej Wyższej Szkole Filmowej w Łodzi jako jedną z prac na zaliczenie II roku u prof. Zbigniewa Pękoślawskiego w Katedrze Fotografii w naszej Szkole (teraz paskudnie przezywanej „Filmówką”).

Trzy płytki DVD to plon mojej pasji... wykopaliska, archiwa i relacje ze świata jazzu. Słuchanie piosenek Ptaszyna, Karolaka, Namysłowskiego i – najważniejsze – spotkania z takimi artystami, jak Duduś Matuszkiewicz, który jest absolutnie główną postacią pięciogodzinnych filmowych „Jazzowych dziejów Polski”. Swego czasu świetny pomysł Jarka Śmietany zaowocował w 2005 r. w Krakowie koncertem pod tytułem „A Story of Polish Jazz”. Jarek zatrudnił do grania... niech już dalej będzie po angielsku: All Stars! Od podawania stary byli superraperzy Bzyk i Guzik. Premierę tego eventu – z hypercameramanem Kazikiem Nagórskim – sfilmowaliśmy na pamiątkę dla artystów. Here you are!

I znowu w Krakowie 30 lipca 2013 r. w Piwnicy pod Baranami Ptaszyn Wróblewski wyprawił uroczyste osiemdziesiąte urodziny niezastąpionemu Andrzejowi Trzaskowskiemu, mózgowi polskiego jazzu. Grali znakomici muzycy ze wszystkich pokoleń... Andrzej przy tym był... jest... ze swoją muzyką w filmie: TRZASKOWSKI! BETTER LUCK NEXT TIME! Następnym razem będzie lepiej.

Patroni medialni wydawnictwa: **Polskie Radio Dwójka, TVP Historia, Stowarzyszenie Filmowców Polskich, Polskie Stowarzyszenie Jazzowe, Jazz Forum, Muzeum Jazzu, Magazyn Filmowy, Fundacja Jazz Jamboree, RadioJAZZ.FM , JazzPRESS, YMCA Polska**

[Polskie Radio/Trójka: Trójkowy chuligan literacki. Jakie są „Jazzowe dzieje Polaków”?](#)

Gdzie kupić publikacje:

[Księgarnie](#)[Księgarnia internetowa](#)[Oddziały IPN](#)[Sprzedaż wysyłkowa](#)[Dostępność Biuletynu IPN w placówkach Poczty Polskiej](#)